

یکی دیگر از فعالیت‌هایی که املا را تقویت می‌کند پیدا کردن کلمات از جدول حروف و نشانه‌هاست.

الف: تمامی کلماتی را که می‌توانی به صورت ← ، ↓ و ↘ از جدول پیدا کنی را بنویس. (به جاهای خالی دقت کن.)

ا	ف	ر	ا	س	ی	ا	ب		ت	غ
ط			س	پ	ا	ه			ح	ر
و	گ		ت	ج	ی	ح	و	ن	ق	ا
ل	ه		و	ی		ز			ی	ن
ا	ر		ا		غ		م		ر	
ن	ق	ص	ر			ه	ن	ز		
ی	ل			ش			ت		م	
ع	ه	خ	ر	م	ی		ظ		ه	
ی	ا	ا	ه	ر		د	ر			
ب	ا	ر	و	ی	ب	و	ل	د	ی	ن

مرز را پرواز تیری می‌دهد **بیا بیا**.

رستم بارها **ایزید** را شکست داد.

مخالف خاور، **باج** است.

هم خانواده ماهر **بهار** است.

شعر زیبای باران را **چین** سروده است.

مخالف کلمه سختی **بسی** است.

کار صدها **جزیران** تیغ‌های شمشیر کرد آرش.

مردم از پیر و جوان به سمت **قبا** حرکت کردند.

آرش بی‌جان بر **کینه سنی** افتاده بود.

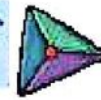
سپاه توران به فرماندهی افراسیاب از رود **صحران** گذشته بود.

این خبر را هر دهانی، زیرگوشی، بازگویی کرد: آخرین فرمان **ب**... آخرین **حقیقت**...

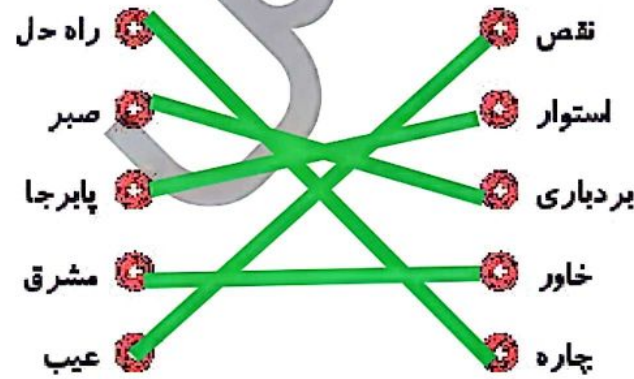
روزگار به سختی می‌گذشت و چاره‌ای جز **بردیاری** نبود.

آرش کمانگیر، **سیرامین** ماهر ایرانی، خود را برای پرتاب این تیر آماده کرد.

تمرین

۱ کلمات هم معنی را به هم وصل کن.

فهرستی چهارم دبستان

علوی

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: شعر باران از گلچین گیلانی، است.

ب: خاور، به معنی غرب، است. **مشرق**

پ: تیر، در کنار رود جیحون بر ساقه‌ی درخت اناری که بسیار تنور بود، افتاد. **خردو**

ت: (ای توانایی که به ما توانایی بخشیدی) از یک جمله تشکیل شده است.

۲ کلمات زیر را کامل کن.

ط... لانی

ابرا... نیان

قا... صت

تیر... یال

کما... نگیر

منت... صر

تیر... افراز

جود... یاری

حالا با انتخاب دو کلمه به دلخواه، یک جمله ی زیبا بنویس.

ایستگمانگیر، تیرانداز صاحبکار بود.

۴ کلمه ها را به طور مناسب دوبه دو کنار هم قرار بده و واژه های جدید بساز.

گوشی - جنگ - خسته - تیر - جویان - بلندی - کمان - کننده - زیر - سر

خسته کننده

جند جویان

تیر کمان

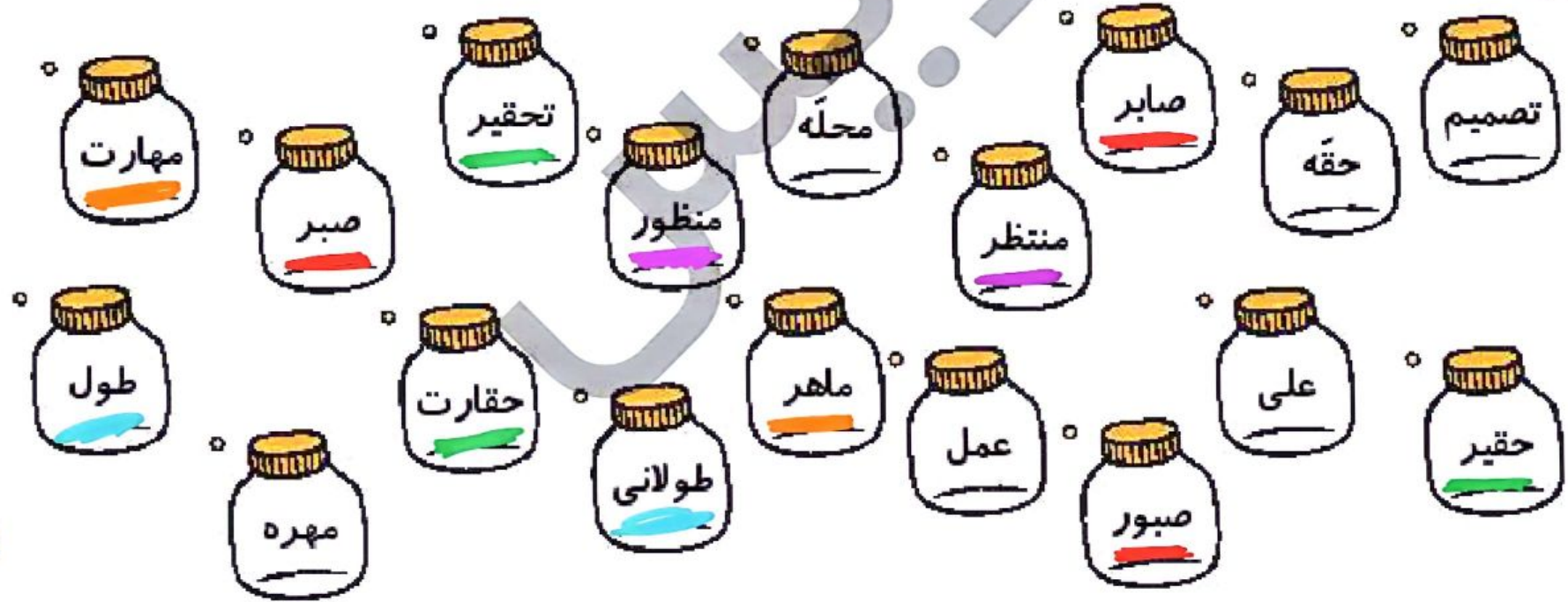
سر بلندی

زیر کوشی

کلمات هم خانواده را مثل هم رنگ کن.

۵

آرش کمانگیر ▶ درس ششم

۵۹

مخالف کلمه‌های زیر را بنویس.

۶

قهر = اشتی

پروزی = تسلیمت

خاور = باختر

نهان = آشکار

اندوهگین = خوشحال

دشوار = آسان

بازی با نقطه، را، با دوستانت انجام بده. (با جابه‌جا کردن، کم یا اضافه کردن نقطه‌ها، کلمه‌های جدیدی بنویس.)

۷

نفس

تنگ

زند

رنگ

سبز

سبز

سبز

نیز

از ترکیب کردن حرف‌هایی که از قوری پیرون می‌آید، ۴ کلمه‌ی معنی‌دار بساز و بنویس.

۹

صد

ادیب

صادق

قناد

۱۰ با توجه به علائم نگارشی داده شده، از متن درس یک جمله متناسب با هر علامت بنویس.

۱۰

.....
.....
.....
.....
.....
.....

به علاوه دانش آموز

۱۱ در این درس، با آرش، پهلوان ایرانی آشنا شدیم؛ نام چند پهلوان دیگر ایران را بنویس.

۱۱

کرم

رحام

اسفندیار

رستم

فلسی چهارم دبستان

من خواهم خاطره‌ای از روزهای تعطیلات تابستان برایت تعریف کنم. مدرسه‌ها تعطیل شده بود و من به همراه خانواده برای گذراندن تعطیلات به باغ زیبای پدرزرگم رفتیم. من عاشق این باغ بودم و دوست داشتم از صبح تا شب در این باغ بچرخم. از درختان سیب و آلبالو بالا می‌رفتم و میوه می‌چیدم. یک روز بعد از نهار همگی به رودخانه‌ای که در نزدیک باغ بود رفتیم. من که از آب‌بازی خوشم می‌آمد با سرعت خود را درون رودخانه انداختم اما چون جریان آب زیاد بود ناگهان متوجه شدم آب من را با خود می‌برد. اما شانس با من بود چون پدرم که در آن نزدیکی بود خود را به من رساند و من را از آب بیرون کشید. در آن روز من توانستم به کمک پدرم جان سالم به در ببرم و یاد گرفتم قبل از انجام هر کاری فکر کنم.

الف: از متن بالا سه جمله انتخاب کن و جدول را کامل کن.

پیام جمله	جمله
مدرسه‌ها تعطیل شده بود.	مدرسه‌ها تعطیل شده بود.
من عاشق این باغ بودم.	من عاشق این باغ بودم.
یاد گرفتم قبل از انجام هر کاری فکر کنم.	یاد گرفتم قبل از انجام هر کاری فکر کنم.

ب: حالا دو جمله که با نشانه‌ی ربط «و» به هم وصل شده‌اند را بنویس.

- مدرسه‌ها تعطیل شده بود و من همراه خانواده برای گذراندن تعطیلات...
- از درختان سیب و آلبالو بالا می‌رفتم و میوه می‌چیدم.

ب: حالا دو جمله که با نشانه‌ی ربط «و» به هم وصل شده‌اند را بنویس.

- (۱) مدرسه‌ها تحصیل شده بود و من همراه خانواده برای نذرازدن نخطیدان...
- (۲) از درختان بیاب و تپالو بابا می‌فتم و صیوه می‌چیدم.

۱۳ با توجه به سؤالات داده شده، پاسخ مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام گزینه یک جمله‌ی کامل نیست؟

- (۱) می‌دویدم همچو آهو ✓ (۲) باز باران با ترانه ✓ (۳) دور می‌گشتم ز خانه (۴) می‌خورد بر بام خانه

ب: کدام یک از کلمات زیر از دو بخش تشکیل شده‌اند؟ (غیر ساده هستند.)

- (۱) تحقیر (۲) نزدیک (۳) دشوار (۴) گلگون ✓

پ: کلمه‌های جا افتاده در شعر زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«گردش یک روز دیرین / خوب و شیرین / توی جنگل‌های ..... / دور می‌گشتم ز ..... / می‌شنیدم

از پرنده / برق چون شمشیر ..... / پاره می‌کرد ..... را»

- (۱) ایران، آنجا، غران، ابرها (۲) گیلان، خانه، بزآن، بادها ✓ (۳) گیلان، خانه، بزآن، لبرها (۴) شمال، خانه، بزآن، ابرها

آرش کمانگیر ▶ درس هشتم

خوانش و پردازش

۱۴

متن زیر را بخوان و به پرسش‌ها پاسخ بده.

روزی پادشاهی خواست به فرزندان خود پندی بدهد. فرزندان را به نزد خود فرا خواند و چوبه‌ی تیری از تیردان بیرون آورد و به آن‌ها داد و گفت: «بشکنید». آن‌ها با نیروی کمی شکستند. بار دیگر دو عدد داد. باز به آسانی شکستند.

بدین ترتیب بر تعداد چوب‌ها افزود تا به این که تعداد آن‌ها بیش از ده چوب رسید. آن موقع فرزندان از شکستن چوب‌ها عاجز شدند.

پادشاه رو به فرزندان کرد و گفت: «ای فرزندان! حال شما در زندگی هم این گونه است. تا هنگامی که یاور و پشتیبان هم باشید دشمن نمی‌تواند بر شما چیره شود و سالیان دراز می‌توانید پیروز و قدرتمند بمانید.»

«جامع التواریخ - حواجه رشیدالدین فضل‌الله»

الف: عنوان مناسبی برای داستان انتخاب کن.

به عقیده دانش‌آموز

ب: پادشاه چه درسی به فرزندان خود داد؟

(۱) صداقت (۲) دین‌داری

(۳) اتحاد و همدلی (۴) رفاقت

پ: چرا پادشاه فرزندان را نزد خود فراخواند؟

زیرا می‌خواست به آن‌ها درس بدهد و بیاموزد.

ت: فرزندان از شکستن چوب‌ها چه موقع ناتوان شدند؟

وقتی بقدر چوب‌ها زیاد شد.

ث: به نظر شما چرا پادشاه چوب‌ها را مرحله به مرحله زیاد کرد؟

به عقیده دانش‌آموز